

van distributie: ieder wordt zijn portie met zorgvuldigheid krap toegemeten." 21)

Er wordt dus in dit visioen de nadruk op gelegd, dat de honger en in samenhang daarmee de distributie niet uit de geschiedenis van de wereld en die daarin wonen, zal verdwijnen. Wel verre van daar dat de distributie een van de zegenende machten van de mensheid zou kunnen zijn, zal ze altoos voorkomen in dagen van schaarschte, in tijden van voedselnood en gebrek. Ook op dit punt is Bellamy dus wel ver afgeweken van hetgeen Gods Woord ons leert.

De „Grootte Omwenteling” zooals Bellamy bij voorkeur de gebeurtenis betitelt, die de economische gelijkheid voor allen gebracht heeft, is inzonderheid voor de vrouwen van verstrekkende betekenis geweest. „Als de Omwenteling — zoo zegt de schrijver ergens in vervoering — voor de mannen het sein heeft gegeven tot een hooger en nobeler levenswijs, dan is het voor de vrouwen een stem Gods geweest die voor haar een nieuwe schepping in het leven heeft geroepen." 22)

De vrouwen zijn ook in het arbeidsleger opgenomen en hebben daarin in de meeste gevallen precies denzelfden dienst te doen als de mannen. Waren er vroeger speciaal vrouwelijke beroepen als schoonmaakster, diensbode, wasvrouw enz., na de Omwenteling zijn de vrouwen dank zij een betere lichaamsverzorging veel sterker geworden en zijn er ook vrouwelijke machinisten, ingenieurs, behangers, smeden en metselaars. 23) De kleeding van de vrouwen is daarmee geheel in overeenstemming. Uiterlijk kan men niet meer zien aan de kleeding of men een man dan wel een vrouw voor zich heeft. Het costuum van de vrouw is aan dat van den man in hoofdzaak gelijk. De rokken hebben als „ouderwetsch” afgedaan. 24)

Door de economische gelijkstelling van mannen en vrouwen is het voor het eerst mogelijk geworden de verhouding tusschen de geslachten op waarlijk moreelen grondslag te regelen. „Immers, zoo verklaart Dr Leete aan Julius West, is de eerste voorwaarde daarvoor vrijheid van handelen. Zoolang de vrouw afhankelijk was van den man, kon zij niet vrij zijn in haar sexueele verhouding tot hem en kon er dus van zedelijkheid in dat opzicht geen sprake zijn. Ware sexueele moraliteit was alleen mogelijk, toen door de economische gelijkheid de vrouw in staat gesteld werd onafhankelijk van den man te zijn." 25)

Aangezien een groot deel van de vrouwen in de jaren waarin zij in het arbeidsleger dienst moesten doen, in het huwelijk zal treden en moeder zal worden, ligt het voor de hand dat door West ook met belangstelling gevraagd zal worden, hoe de moeilijkheden daaruit voortvloeiend met het oog op het volbrengen van het dagelijksche werk, werden opgelost. Groot zijn deze moeilijkheden echter niet. Algemeen wordt erkend, dat de moederplicht de schoonste taak is, die voor de vrouw is weggelegd, en de gemeenschap eischt niet dat zij dien plicht zal verwaarlozen. „De zorg voor het komende geslacht, de opvoeding en de teedere band, die tusschen moeder en kind geweven wordt mag niet door de nieuwe gemeenschapsorde verstoord worden. Bovendien stellen de nieuwe sociale verhoudingen haar in staat beter en gemakkelijker haar roeping te vervullen, dan zulks vroeger het geval was." 26)

Ook hier blijkt het dat Bellamy zich bij zijn beschouwingen niet heeft laten leiden door het licht van Gods Woord. De Heilige Schrift teekent ons de taak van man en vrouw en de verhouding van de geslachten tot elkander geheel anders.

Bellamy geeft al een heel treurig beeld van het leven van de vrouwen in den ouden tijd.

Heel de opvoeding van de rijke meisjes was er op gericht, den man te behagen, en van de minder goed gesitueerde om een goede huishoudster te worden voor den toekomstigen man. Want als de vrouw er niet in slaagde om een huwelijk aan te gaan dan was het leed in de meeste gevallen niet te overzien. Niet alleen dat de vrouw dan haar roeping miste, maar ook was de kans groot dat ze tot armoede verviel, ja zelfs dat ze haar eermoest verliezen. 27)

Hier moet wel opgemerkt worden, dat Bellamy heel, heel sterk overdrijft. In landen waar het Christendom ingang gevonden heeft, zullen dergelijke gevallen niet veel zijn voorgekomen. Naar christelijke opvatting is de vrouw immers niet de mindere van den man. Zij is een andere. Zij is de hulp die bij hem past. En de positie van de vrouw mag en kan in een christelijk land dan ook nooit een minderwaardige zijn. Deze moet echter bij gezonde maatschappelijke verhoudingen echter wel een andere zijn. 28) En als Bellamy de schoonste

levenstaak van de vrouw daarin acht te bestaan dat zij naast den man arbeidt en precies hetzelfde werk verricht als haar echtgenoot, en als hij daartoe de vrouw veel laat doen aan sport, opdat haar lichaam sterker zou worden en opdat zij het zwaarste werk beter zou kunnen doen, dan moeten wij allen, die ons gebonden weten door Gods Woord, constateeren dat de ontwerper van den ideaalstaat hier het spoor al heel erg bijster is. God de Heere heeft eerst Adam geschapen, daarna Eva. Niet opdat Eva hetzelfde werk zou gaan doen als de man, maar opdat man en vrouw samen een beter werk zouden doen, dan ze ieder afzonderlijk tot stand zouden kunnen brengen. 29)

De vrouw is nu eenmaal anders gebouwd dan de man; zij is een ander geslacht en het is in lijnrechten strijd met Gods ordinarieën als deze natuurlijke grenslijnen worden weggewischt op de wijze zooals Bellamy zich dat veroorlooft te doen. Blijkens het welgevallen waarmee deze kwestie meermalen in de boeken van Bellamy ter sprake wordt gebracht, is de schrijver ervan overtuigd, dat hij de vrouwen de grootste eer geeft, die ze op aarde slechts kunnen verkrijgen. Het tegenovergestelde is echter het geval. De vrouw wordt juist van haar eigen eer beroofd. „De ware vooruitgang” — heeft Fabius terecht ergens geschreven — „is geenszins het zooveel doenlijk uitwissen van de grenslijnen, maar omgekeerd het steeds dieper doordringen in de gedachte Gods die aan de tweehed van geslacht ten grondslag ligt." 30)

H.-K.

H. M.

29) Vgl. Dr B. Wielenga, Het huwelijk als inzetting Gods. J. H. Kok, Kampen 1936, pag. 79.

30) Mr D. P. D. Fabius, Voortvaren, Leiden 1902, 2e dr.

UIT DE SCHRIFT

Het priesterschap in twist gered.

En van Levi zeide hij: uwe Thummim en uwe Urim zijn aan den man, uwen gunstgenoot, dien Gij verzocht hebt in Massa, met welken Gij getwist hebt aan de wateren van Meriba; die tot zijnen vader en tot zijne moeder zeide: Ik zie hem niet; en die zijne broederen niet kende, en zijne zonen niet achtte; want zij onderhielden uw woord, en bewaarden uw verbond.

Deuteronomium 33:8 en 9.

Het koningschap, zoo leert de Schrift, kon in Israël niet anders dan door den strijd tusschen Geest en vleesch tot zijn theocratischen wasdom komen. We zien het — bij wijze van voorbeeld, en van vóór-beeld — aan David.

Datzelfde geldt nu echter óók van 'priesterschap. En daarvan heeft de Geest van Christus door Mozes' mond ons openbaring gedaan. Als Mozes afscheid neemt van zijn volk, dan kondigt hij, die zelf den speciaal ambtsweg der middeelaarsroeping slechts kon opgaan, nadat de Heere hem heeft „willen” dooden (Ex. 4:24), die zelfde grondwet af ten aanzien van het priesterschap, en licht ze toe met een herinnering aan het verleden, zijn eigen verleden.

Ziet gij, zoo vraagt Mozes, ziet gij, daar Levi onder al zijn broeders staan? Die Levi — hij in zijn kinderen — draagt de Urim en de Thummim; dat zijn de emblemen, en ook bepaalde instrumenten van den priesterdienst. Want Levi's nakroost is verkoren tot een hooge eer; daarom heet Levi, die hun vader zijn mocht, ook een gunstgenoot des Heeren, geroepen tot bijzonderen dienst. Maar Mozes weet het zelf zeer wél, dat juist die Levi den last van „den twist des Heeren” heeft moeten dragen. Niet eerst in Mozes' dagen, maar reeds vroeger, toen de kinderen van Levi nog „in de tendenen van hun vader waren”. Heeft niet de stervende Jacob Levi vernederd onder al zijn broeders? Ook zijn houweelen¹⁾, sprak hij toen, zijn werktuigen van geweld; Jakob wilde niet komen bij de beraadslaging van Simeon en Levi, en kon het maar niet eens worden met hun samenrotting. Want in hun toorn hebben zij (te Sichem) mannen doodgeslagen, en in hun moedwil hebben zij runderen de pezen doorgesneden.

Deze klacht van Jacob zag in eersler instantie op Levi, den stamvader. Vervloekt noemde hij Levi's toorn, want die was heftig; en zijn verbolgenheid, want die was hard; en zijn compagnonschap, want dat was kerkbederf. Ja, wel heel scherp was het vonnis van Jacob, nóg in het uur, waarin hij uit het leven scheiden ging, over het kwaad, dat Levi had gesticht, toen hij zijn driftig bloed naar de eigenwilligheid des vleesches liet uitrazen tegen „de vreemden”, de inwoners van Sichem; men kan in Genesis 34 daar heel wat droevigs van lezen. En wat had dien radelozen toorn geprikkeld? Het was geen verbonds-geschiedenis als zoodanig, doch een familieschandaal geweest; de zoon van Sichem's landvorst had zich vergrepen aan Dinah, de éénige zuster van Jacob's zonen. En toen had Levi inderdaad zijn vader, en zijn moeder, zijn broeders en zijn zuster „ge-

kend”. Hij had als Simeon's wapenbroeder de „eer” van het gezin aan Sichem „gewroken”. Maar ach — in 'tstrafoordeel, dat Levi toen voltrokken had aan de Sichemieten, was het alleen maar dwaze familietrots geweest, en deze dan gezien onder het gezichtspunt van familie-eer als doel-in-zichzelf, die zich had uitgeleefd. De band des bloeds had zich van de binding aan den Geest van God geëmancipieerd, en had toen zichzelf verabsolueerd in daden van gemeene list en van eigenwillige wraak. De strafexpeditie tegen Sichem was het tegenbeeld geweest van de vervulling der ambtelijke roeping, die van den aanvang af het aartsvaderlijk gezin was opgelegd, om tot een zegen te zijn voor de wereld, teneinde daarin den lateren missionairen arbeid der nieuwtestamentische kerk voor te bereiden, en tijt te beelden. Zoo was Levi niet priesterlijk, doch anti-priesterlijk aan 'twerk geweest. Hij leefde niet uit de grondwet van het koninkrijk der hemelen, welke Christus, de betere hoogepriester, eenmaal leeren zou: dat n.l. vader en moeder en broeder en zuster tenslotte niet te „kennen” zijn naar het vleesch. Want niet de band des bloeds, doch de band van Geest en Woord is konstitutief voor kerk en Gods rijk. Wie zijn vader en moeder, en broeder en zuster? Dat zijn — zegt Christus — diegenen, die den wil des Vaders doen. De onheilige krijg van Levi tegen Sichem was een strooptocht, maar geen dienst van het Woord en geen bediening van het recht des Heeren. Daarom wordt Levi ook gestraft: hij krijgt geen „eigen, zelfstandige plaats in het volksverband”. Levi's kinderen „zullen door het geheele volk verspreid wezen, derhalve geen eigen, organisch bestanddeel daarvan vormen.” (Prof. Dr G. Ch. Aalders.)

Het kwaad van Levi bereikte later in Aäron zijn culminatie, toen ook deze zoon van Levi den dienst van het Woord, en de bediening van het recht des Heeren tegenwerkte in hetzelfde uur, waarin de wet geproclameerd werd. Toen is de priester Aäron bezweken voor den aandrang van zijn broeders-naar-het-vleesch, en van zijn volksgemeenschap-naar-den-bloede; en hij heeft op hun verzoek een gouden kalf opgericht. Ook dat was toen een ingaan tegen inhoud en strekking van het woord van Christus van daareven, dat n.l. boven den bloedband de band des Geestes en der gehoorzaamheid moet staan, en dat daarom deze laatste, als het móet, den eersten het zwijgen oplegt, als zijn dragers zich niet onderwerpen willen aan wet en evangelie. Want het is de Geest, die door het Woord in alle andere verhoudingen richtend, en daarna bouwend, heerschen wil. Daarom was dan ook in Massa en in Meriba, de plaatsen van den twist, het huis van Levi onder het oordeel van den Heere gekomen. De beide kinderen van Levi, Mozes en Aäron, waren daar onder de pressie van den openbaren „twist” des Heeren vernederd, en hun ambtelijke zonde was daar door God bezocht en veroordeeld voor de oogen van het volk. Hadden zij niet verzuimd, den naam des Heeren te heiligen tegenover de gemeenschap der kerk, die in dat volk daar voor hen stond?

Maar uit dit dieptepunt klimt Levi straks weer op; de genade des Heeren stelt hem toch weer op „zijn hoogten”. Wanneer straks na de zonden met het gouden kalf een zuiverings-actie onder het van God geweken volk een aanvang nemen moet, dan roept Mozes, de broeder van Aäron, de zoon van Levi, het volk in het geweer, — een publiek protest van Mozes tegen Aäron, van Levi's ééne zoon tegen den anderen. Hij staat „in de poort” en roept: wie den Heere toebehoort, die kome tot mij (Ex. 32:26). Vrijwillig moge zich melden alle man, die des Heeren strafoordeel wil helpen voltrekken, en daarin bewijzen, dat alleen het onvoorwaardelijk doen van den wil van den eenigen Welgever Israëls ware gemeenschap, de gemeenschap der heiligen, vormt. Een gemeenschap, die desnoods het zwaard hanteeren gaat tegen eigen kinderen, broeders, vaders en de moeders, terwille van de heiligheden van Jahwe. En toen heeft Levi's stamgemeenschap — „al de zonen van Levi” — zich aan de zijde van Mozes gesteld, en het strafoordeel helpen voltrekken. Hierin heeft Levi's nakroost de zonde, die in den toorn van hun vader Levi zelf zooveel ellende had gebracht, publiek verloochend. Toen heeft hij niet slechts tegen „Sichem”, dat is tegen degenen, die buiten zijn, maar tegen de eigen volksgeenooten het zwaard gekeerd, opdat het zwaard des Geestes en des Woords niet zou roesten.

En dit geloof is Levi tot rechtvaardigheid gerekend. Zijn straf is in zegen verkeerd. Al bleef de stam van Levi verstrooid onder de broeders (dit was het oude oordeel), deze verstrooijing wordt straks zijn zegen, en ook zijn eer; want Levi's stam wordt nu de priesterstam, die Urim draagt en Thummim.

Zoo is het priesterschap in den twist des Heeren gered. Het Woord des Heeren stelt en herstelt eeuwen vóór de vleeschwording des Woords den priester, die voor den Heere Christus heen zal gaan. En Mozes' groet aan Levi in Deuteronomium 33 wordt het prototype van dat andere woord van Christus zelf, als Hij verkondigt, dat slechts diegenen, die den wil des Vaders doen,

21) K. Schilder a.w. pag. 126 en vgl. Dr S. Greijdanus, De Openbaring des Heeren aan Johannes. 1930, pag. 118. (Korte Verklaring).

22) Gelijkheid voor allen, pag. 86.

23) Gelijkheid voor allen, pag. 33.

24) Gelijkheid voor allen, pag. 35.

25) Gelijkheid voor allen, pag. 92.

26) Gelijkheid voor allen, pag. 226.

27) Vgl. Gelijkheid voor allen, pag. 90 en 91.

28) Vgl. C. Smeenk, Christelijk Sociale Beginselen, II, J. H. Kok, Kampen 1936, pag. 538.

1) Vertaling Prof. Dr G. Ch. Aalders (Korte Verkl. der H. S., Kampen, J. H. Kok, 1936)

als broed
als moed
- Bloed,
- Neen,
- En dā
bodem, t

De vergo

Onze
gaande a
volgens
schoven”
de toekom
„gemeene
machten
doeling, s

We zullen
het uit Dr
dan ook
heel den
en voorzo

a. Wat
niet breed
sarische z
volk wel
vreesd wo
en dertig
beweren,
verstand c

Beide, zoo
stoute stu
in Gods l
welke had
verkiezing
den lieten
aan dat va

(Bavineck,
was dan s
zal de va
zal ik er
zal ik dan
lappers
praedes
op; door
dat ze ook
als mid
staat der

De orde in
verheerlijk
teit; dat h
te openbat
van verlon
deeling va
der beleedi
en der het

te bereiken
Mijn liefde
moeten do
daar toe z
Wij hebben
weergegeva
een redene
construeer
konden he
tusschen s
nog eens b
beide loops
God, maar
cieus.

Het is d
fralapsaris
dingen me
uit. De we
En dan k
geschapen,
lossen, der
De infralap
orde” der
heeft — no
tusschen i
scheist, da
bezag va
Gods zij
kant op d
het geschi

Zeggen w
wereld ges
lijk tot stra
komen tot
tussche
is dit alles

Men beh
woonte van
vindt men
hij b.v. he
lijken doov
volgd; na
evenwel ve
maken, „s
heel een g
tievs) stra